

Aanwijzing eener verandering en Eindverslag der Commissie van Rapporteurs over wetsontwerp n°. 313.

AANWIJZING EENER VERANDERING, gedurende de beraadslaging in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gebracht in het gewijzigd ontwerp van wet tot het aangaan van eene geldleening of -leeningen van f 125 000 000. (313)

Op bladz. 2 worden in den 3den regel v. b. de woorden „van f 10 000 of”, alsmede de regels 4, 5 en 6, vervangen door: „zooveel mogelijk ten volle worden toegewezen, behoudens voorrang voor elk dezer inschrijvingen tot een bedrag van ten hoogste f 10 000”.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot het aangaan van eene geldleening of -leeningen van f 125 000 000. (313)

Het afdelingsonderzoek van dit ontwerp van wet heeft aanleiding gegeven tot de navolgende beschouwingen en opmerkingen.

Vele leden betuigden hunne instemming met dit wetsontwerp. Zij konden er zich goed mede vereenigen, dat thans de vlottende schuld geconsolideerd wordt.

Bij eenige leden bleek minder ingenomenheid te bestaan. In het algemeen achtten zij het wenschelijk, dat men zich in het aangaan van leeningen zooveel mogelijk zoude beperken. Zij keurden het af, dat thans geleend werd voor een deficit, waarvan het bedrag nog niet te overzien is. Het vermogen van te kunnen beschikken over eene ruime kas is bovendien niet bevorderlijk aan het betrachten van zuinigheid in het beheer.

Ook achtten zij een beroep op den huidigen toestand van de geldmarkt geen argument om tot eene leening over te gaan. Op zich zelf is de tegenwoordige, betrekkelijk lage koers geen voldoende reden voor het sluiten van eene leening; immers is naar de meening dezer leden de mogelijkheid niet uitgesloten, dat gedurende den oorlog het geld nog ruimer zal worden.

Hiertegen werd opgemerkt, dat de tegenwoordige, door de omstandigheden opgelegde groote uitgaven toch gedaan worden, onverschillig of er geld voorhanden is of niet.

Enkele leden achtten het beter om de dekking der uitgaven, door de crisis veroorzaakt, uitsluitend te vinden uit eene heffing in eens, uit oorlogswinstbelasting en uit monopolies. Mocht het bedrag te groot worden, dan biedt dit gelegenheid de vijf-percents-leening sneller te amortiseeren. Zij beschouwden deze leening eenvoudig als eene kasoperatie.

Anderzijds betreurde men het, dat niet tot een hooger bedrag geleend werd en de behandeling van verschillende belastingen,

o. a. heffing in eens, niet tot na den oorlog werd uitgesteld. Thans zijn de toekomstige oeconomische verhoudingen geheel onzeker, en ook de waarde van het vermogen is moeilijk te bepalen. Door meer te leenen dan nu wordt voorgesteld, zoude die moeilijkheid althans voor een deel verschoven worden. Te meer daar de Regeering zelve de mogelijkheid voorziet van verdere leeningen. Men wees er op, dat in de Memorie van Antwoord op het Verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer de Minister het verband van de leening met eene heffing in eens ontkent, (bladz. 4 tweede lid), maar uit de Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp (bladz. 2) blijkt toch wel van dit verband.

Vele leden, die zich met het wetsvoorstel konden vereenigen, wenschten uitdrukkelijk te verklaren, dat zij zich voorbehielden op verschillende punten, die in de Memorie van Toelichting behandeld zijn en betrekking hebben op de beide andere wetsvoorstellen, bij éénzelfde Koninklijke boodschap als dit leeningsontwerp aan de Tweede Kamer aangeboden, later terug te komen.

Algemeene instemming vond de keuze van het rentetype van vier en een half percent.

Met genoegen had men kennis genomen van de mededeeling van den Minister in § 7 van de Memorie van Antwoord, dat de Nederlandsche Bank zich bereid heeft verklaard, geheel op denzelfden voet als ten vorigen jare faciliteiten te geven bij de beleening, d.w.z. met een surplus van slechts 5 pct., hetgeen in casu zal gelden tot ultimo December 1918.

Algemeen werd verondersteld, dat de uitgifte zoude geschieden à pari.

De opmerking werd gemaakt, dat, terwijl de Nederlandsche Bank te Amsterdam voor incasseering der coupons leening 1914 geen provisie berekent, dit wel geschiedt bij de Bijbank te Rotterdam en bij hare agentschappen. Men oordeelde dit eene bevoorrechtiging van de hoofdstad. Hiertegen werd aangevoerd, dat de agentschappen door bankiers worden waargenomen, die het incasseeren van coupons rekenen onder de handelingen behoorende tot hun eigen zaak.

Artikel 4, eerste lid. De aandacht werd gevestigd op de redactie. Wanneer het totaal der inschrijvingen . . . meer dan honderd vijf en twintig millioen gulden bedraagt, geschiedt de toewijzing pondspondsgewijze, „met dien verstande dat aan geen inschrijver minder dan honderd gulden wordt toegewezen”. Nu wordt volgens deze lezing aan ieder inschrijver, onverschillig of hij al dan niet het verlangen van preferentie op zijne inschrijving heeft te kennen gegeven, honderd gulden toegewezen, waarmede men algemeen niet gediend zal zijn.

Vastgesteld den 16den Maart 1916.

VAN NIEROP.

HAFMANS.

VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.

LAAN.

VAN LANSCHOT.